

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران

آزمون پیشرفت تحصیلی دوره ابتدایی

پایه ی ششم

سال تحصیلی ۹۲ - ۹۳

زمان آزمون: ساعت ۱۰ صبح روز پنج شنبه ۱۳۹۲/۱۰/۵

دروس	تعداد سوالات	شماره سوال
فارسی	۱۵	۱۱ الی ۱۵
علوم تجربی	۱۵	۱۶ الی ۳۰
ریاضی	۱۵	۳۱ الی ۴۵

مدت پاسخ گویی: ۶۰ دقیقه

«آزمون نمره منفی ندارد.»

معاونت آموزش ابتدایی

اداره کل آموزش و پرورش مازندران

دانش آموزان عزیز متن را با دقّت بخوانید و به سوالات داده شده پاسخ دهید.

سید محمد حسین بهجت تبریزی در سال ۱۲۸۵ هجری شمسی در یکی از روستاهای زیبای استان آذربایجان در خانواده‌ای متدين و اهل فضل به دنیا آمد. پدرش حاجی میرآقای خوشکنابی از وکلای ممتاز روزگار خود بود که در خانه او همیشه باز بود.

او دوران کودکی خود را در روستا گذراند بود و هم چون تصویربرداری توانا خاطرات زندگی خود را در میان مردم مهربان روستا به ذهن سپرد.

محمد حسین نخستین شعر خود را در چهار سالگی به زبان ترکی سرود. بی شک سرایش این شعر کودکانه گواه نبوغ و قریحه‌ی شگفت انگیز او بود. به همین دلیل همه مات و مبهوت طبع شعر او شدند.

ابتدا تخلص وی در اشعارش بهجت بود. ولی بعداً دوبار با دیوان حافظ فال گرفت که هر دو بار کلمه‌ی شهریار در بیت حافظ آمده بود؛ یکی «چرخ این سکه‌ی دولت به نام شهریار زد». بار دیگر، «روم به شهر خود و شهریار خود باشم». به همین دلیل، تخلص خود را به شهریار تبدیل کرد.

نخستین اشعار شهریار به زبان فارسی است ولی خود می‌گوید مادرم به طعنه‌ی گفت: پسرم، شعرهای خودت را به زبان مادریت بنویس تا من نیز متوجه شوم! ولی در اولین سروده‌ی خود به زبان مادری، از ادبیات ملی آذربایجان الهام گرفته است و همچنین باعث شد شهریار اثر بدیع و عظیم «حیدر بابا سلام» را به زبان مادریش بیافریند. شهریار هیچ وقت در شعرهایش قوم و یا ملتی را تحقیر نکرد.

عشق به ائمه اطهار علیه السلام در بسیاری از اشعارش آشکار است.

نمونه‌هایی از اشعار شهریار:

ستون عرش خدا قائم از قیام محمد
ببین سر به کجا می‌کشد مقام محمد

علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدا را
که به ماسوا فکندي همه سایه‌ی هما را

شب ز اسرار علی آگاه است
دل شب محروم سرالله است

از حریم کعبه‌ی جدش به اشکی شست دست
مروه پشت سر نهاد اما صفا دارد حسین

سپاه صبحدم و تیغ آفتاب کجاست
منم که تا سحر امشب ستاره‌ی شمرم

عالقه‌ی شهریار به آب و خاک وطن را در غزلیات «عید خون» و «مهمان شهریور» می‌توان پیدا کرد.

۲۷ شهریور ماه سال ۱۳۶۷ سالروز وفات آن شاعر عارف بزرگ است به همین مناسبت با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی روز ملی "شعر و ادب" نامیده شد. یاد و نامش گرامی باد.

خدایا چنان کن سرانجام کار
« نظامی » تو خشنود باشی و ما رستگار

مرحله‌ی اول آزمون پیشرفت تحصیلی – استان مازندران – پایه‌ی ششم ابتدایی – سال تحصیلی ۹۲-۹۳

۱- نویسنده، شهریار را در ثبت خاطرات به کدام مورد تشبیه کرده است ؟

- (۱) فیلم ساز   (۲) طبیعت زیبای آذربایجان   (۳) فضای دل انگیز روستا   (۴) تصویر بردار

۲- کدام گزینه با بقیه فرق دارد ؟

- (۱) هول و هراس   (۲) مات و مبهوت   (۳) نیک و بد   (۴) آخر و عاقبت

۳- کدام کلمه هم خانواده «تحقیر» است ؟

- (۱) تحقیق   (۲) حریق   (۳) حقارت   (۴) حقیقت

۴- با توجه به متن، کدام گزینه درست است ؟

(۱) سید محمد حسین ابتدا در شعرها از تخلص شهریار استفاده می کرد.

(۲) نخستین اشعار سید محمد حسین ترکی است.

(۳) چون به شهریار علاقه داشت در شعرهایش از شهریار استفاده می کرد.

(۴) او ابتدا از تخلص «بهجهت» و سپس با توجه به فال حافظ از «شهریار» در شعرهایش استفاده می کرد.

۵- «در خانه‌ی او همیشه باز است» کنایه از چیست ؟

- (۱) بخشندگی   (۲) در خانه او قفل و بندی ندارد.   (۳) مهمان نوازی   (۴) گزینه‌ی ۱ و ۳ صحیح است.

۶- قافیه‌ی بیت زیر در کدام گزینه آمده است ؟

ستون عرش خدا قائم از قیام محمد   بیین سر به کجا می کشد مقام محمد

- (۱) قائم - مقام   (۲) قیام - مقام   (۳) محمد - محمد   (۴) خدا - کجا

۷- چرا شاعر فعل را در مصرع «از حریم کعبه جدش به اشکی شست دست» «تفییر داد ؟

- (۱) برای زیبائی کلام   (۲) آهنگین شدن شعر   (۳) رعایت وزن شعر   (۴) گزینه‌ی ۱، ۲ و ۳ صحیح است.

۸- چرا در بیت آخر متن، نام شاعر را آورده اند ؟

- (۱) امانت داری   (۲) احترام گذاشتن   (۳) تشکر و قدردانی   (۴) یاد گرفتن نام شاعر

۹- در کدام یک از مصرع های داده شده، مبالغه وجود دارد ؟

- (۱) سپاه صبحدم و تیغ آفتاب کجاست   (۲) خدایا چنان کن سرانجام کار

(۳) منم که تا سحر امشب ستاره می شمرم   (۴) علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدا را

۱۰- در کدام جمله‌ی زیر، غلط املایی وجود دارد ؟

- (۱) عشق به ائمه‌ی اطهار علیه السلام در بسیاری از اشعارش آشکار است.   (۲) شهریار دوران کودکی خود را در روستا گذراند.

(۳) شهریار اثر بدیع و عظیم «حیدر بابا سلام» را به زبان مادریش سرود.   (۴) سالروز وفات آن شاعر عاشق و عارف روز ملی شعر ادب نامیده شد.

مرحله‌ی اول آزمون پیشرفت تحصیلی – استان مازندران – پایه‌ی ششم ابتدایی – سال تحصیلی ۹۲-۹۳

۱۱- کدام گزینه با بقیه فرق دارد؟

(۴) فال حافظ	(۳) شعر کودکانه	(۲) خانواده‌ی متدین	(۱) مردم مهریان

۱۲- نهاد در مصرع «شب ز اسرار علی آگاهست» کدام است؟

(۴) آگاه	(۳) اسرار	(۲) علی	(۱) شب

۱۳- بیت زیر چند جمله دارد؟

خدا یا چنان کن سرانجام کار
تو خشنود باشی و ما رستگار

(۴) ۵ جمله	(۳) ۴ جمله	(۲) ۳ جمله	(۱) ۲ جمله

۱۴- شهریار نخستین شعر ترکی اش را از چه الهام گرفته است؟

(۲) مردم مهریان روستا	(۱) طبیعت آذربایجان

(۴) ادبیات ملی آذربایجان

(۳) لحن زبان مادری

۱۵- از زندگی نامه شهریار چه درسی می‌توان گرفت؟

(۴) گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ صحیح است.	(۳) علاقه به آب و خاک و وطن	(۲) علاقه به ائمه اطهار	(۱) احترام به مادر

علوم

۱۶- زهرا پس از آزمایش‌های متعدد به این نتیجه رسیده است که: «پخش شدن بوی غذا در فضای خانه به دلیل جنبش و حرکت مولکول‌های هوا است». این گفته مربوط به کدام یک از موارد زیر است؟

(۴) مقایسه	(۳) فرضیه سازی	(۲) نظریه	(۱) پیش‌بینی

۱۷- حسین می‌خواهد برای جداسازی مقداری پودر فلفل و نمک از یک دیگر، از بادکنکی که دارای بار الکتریکی است استفاده کند. آیا این کار او امکان پذیر است؟ چه طور؟

(۲) خیر، هیچ یک از مواد به بادکنک نمی‌چسبند.

(۱) خیر، بادکنک می‌ترکد.

(۴) بله، ذرات نمک به آن می‌چسبد و نمک باقی می‌ماند.

(۳) بله، ذرات فلفل به آن می‌چسبد و نمک باقی می‌ماند.

۱۸- کدام یک از مواد زیر برای افزایش استحکام کاغذ کاربرد ندارد؟

(۴) سفید کننده‌ها	(۳) پلاستیک	(۲) گچ	(۱) نشاسته

۱۹- کدام یک از مواد زیر دارای نقطه‌ی ذوب نامعین است؟

(۴) قیر	(۳) آهن	(۲) شیشه	(۱) پلاستیک

مرحله‌ی اول آزمون پیشرفت تحصیلی – استان مازندران – پایه‌ی ششم ابتدایی – سال تحصیلی ۹۲-۹۳

۲۰- برای ازین بردن لکه‌های روی لباس‌های رنگی از کدام ماده نمی‌توان استفاده کرد؟

(۴) سرکه

(۳) صابون

(۲) آمونیاک

(۱) آب اکسیژنه

۲۱- از میان اجزای تشکیل دهنده‌ی درخت، کدام قسمت‌های آن برای تهیه‌ی کاغذ مناسب‌تر است؟

(۲) فقط ساقه و تنہ‌ی چوبی محکم آن

(۱) پوست درختان

(۴) ریشه‌های محکم بعضی از آن‌ها

(۳) شاخه و برگ کلفت

۲۲- در چرخه‌ی آب، چند تغییر صورت می‌گیرد و هر یک‌چه نوع تغییری می‌باشند؟

(۲) دو تغییر، هر دو شیمیایی

(۱) دو تغییر، هر دو فیزیکی

(۴) دو تغییر فیزیکی و یک تغییر شیمیایی

(۳) یک تغییر فیزیکی و یک تغییر شیمیایی

۲۳- کدام بخش از لایه‌های زمین کاملاً حالت مذاب و مایع دارد؟

(۴) خمیر کره

(۳) هسته‌ی خارجی

(۲) هسته‌ی درونی

(۱) گوشته‌ی میانی

۲۴- کدام یک از کاغذها قابل بازیافت است؟

(۴) کاغذ کیک

(۳) جعبه‌ی تلویزیون

(۲) شانه تخم مرغ

(۱) جعبه‌ی حاوی پیزا

۲۵- حرکت قطعات سنگ کرده بر روی خمیر کرده باعث پیدایش کدام پدیده‌ها می‌شود؟

(۴) زلزله و آتش فشان

(۳) سیل و آتش فشان

(۲) چشم‌های آب گرم و زلزله

(۱) زلزله و طوفان

۲۶- تعداد فوران آتش‌فشان‌ها را از روی کدام گزینه می‌توان تشخیص داد؟

(۴) وضعیت دهانه‌ها

(۳) مقدار مواد تشکیل دهنده

(۲) تعداد مجراهای

(۱) لایه‌های مخروط

۲۷- کدام یک از ویژگی‌ها در همه‌ی فلزات مشترک است؟

(۴) سنگین بودن

(۳) رسانا بودن

(۲) شکننده بودن

(۱) جامد بودن

۲۸- کاغذ PH (پی‌اچ) را در داخل محلولی فرو می‌بریم. کاغذ PH، قرمز پرنگ می‌شود. این ماده ..... است.

(۴) آب

(۳) انگور

(۲) سرکه

(۱) جوهر نمک

۲۹- کدام عامل در بوجود آمدن تغییرات، بی‌تأثیر است؟

(۴) زمان

(۳) جرم

(۲) گرمای

(۱) رطوبت

مرحله‌ی اول آزمون پیشرفت تحصیلی – استان مازندران – پایه‌ی ششم ابتدایی – سال تحصیلی ۹۲-۹۳

۳۰- سرعت حرکت امواج لرزه‌ای در چه اجسامی بیشتر است؟ چرا؟

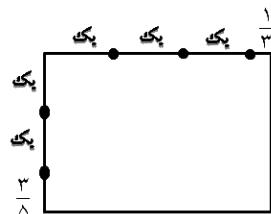
- (۱) اجسام کم تراکم به دلیل ریاضی ذرات
 (۲) اجسام کم تراکم به دلیل فاصله‌ی زیاد بین ذرات

- (۳) اجسام متراکم به دلیل حرکت ذرات
 (۴) اجسام متراکم به دلیل فاصله‌ی کم بین ذرات

۳۱- حاصل ضرب عددی در عدد $\frac{2}{5}$ شده است. حاصل ضرب آن عدد در معکوسش کدام گزینه می‌باشد؟

- (۱) $\frac{9}{25}$
 (۲) $\frac{1}{2}$
 (۳) $\frac{81}{35}$
 (۴) $\frac{2}{5}$

۳۲- مساحت شکل مقابل برابر با ..... است.

- (۱) $\frac{2}{3}$
 (۲) $\frac{8}{15}$
 (۳) $\frac{4}{6}$
 (۴) $\frac{1}{10}$

۳۳- کتاب داستان محسن ۲۵ صفحه و کتاب داستان خواهرش زهرا ۴۸ صفحه دارد. محسن $\frac{2}{5}$ و زهرا $\frac{3}{4}$ از کتابش را خوانده است. کدام گزینه درست است؟

- (۱) محسن، ۱۴ صفحه کمتر خوانده است.
 (۲) زهرا، ۱۴ صفحه بیشتر خوانده است.

- (۳) محسن، ۲۶ صفحه کمتر خوانده است.
 (۴) هر دو نفر به یک اندازه مطالعه کرده‌اند.

۳۴- تقاضل طول و عرض مستطیلی $\frac{13}{5}$ متر است. اگر طول مستطیل برابر $\frac{2}{5}$ متر باشد مساحت مستطیل برابر با ..... متر مربع خواهد بود.

- (۱) ۱۰/۵۶
 (۲) ۲۴/۱۷
 (۳) ۳۰/۴
 (۴) ۴۱/۰۳

۳۵- باک اتوبوسی گازویل داشت. راننده ۲۰ لیتر گازویل در باک ریخت تا $\frac{1}{6}$ گنجایش باقی مانده باک پر شد. اگر کل باک خالی شود با چند لیتر گازویل پر می‌شود؟

- (۱) ۲۰۰ لیتر
 (۲) ۱۵۰ لیتر
 (۳) ۱۲۰ لیتر
 (۴) ۹۵ لیتر

۳۶- کسر $\frac{5}{8}$ را تا ۳ رقم اعشار در خارج قسمت ادامه دهید. حاصل کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

- (۱) ۰/۶۳۵
 (۲) ۰/۶۴۰
 (۳) ۰/۶۲۵
 (۴) ۰/۶۲۳

۳۷- ۴ نفر از دانش آموزان کلاسی حاصل عبارت داده شده را به صورت زیر به دست آورده‌اند. پاسخ چه کسی درست است؟

$$\frac{\frac{2}{5} - \frac{2}{0.4}}{\frac{3}{4} \times 0.8} =$$

$\frac{46}{39}$ زهرا	$\frac{24}{27}$ مرضیه	$\frac{34}{35}$ زهرا	$\frac{65}{70}$ فاطمه
(۱)	(۲)	(۳)	(۴)

مرحله‌ی اول آزمون پیشرفت تحصیلی – استان مازندران – پایه‌ی ششم ابتدایی – سال تحصیلی ۹۲-۹۳

۳۸- جواد دانش آموز کلاس ششم ابتدایی است. او در هر دقیقه ۴۸ قدم راه می‌رود و فاصله‌ی خانه تا مدرسه را در $\frac{0}{4}$ ساعت طی می‌کند. اگر اندازه‌ی هر قدمش $\frac{۵۳}{۰}$ متر باشد، فاصله‌ی بین خانه‌ی جواد تا مدرسه اش چقدر است؟

(۱) ۶۱۰/۵۶ متر

(۲) ۱۰۱۷/۶ متر

(۳) ۸۹۰/۵۶ متر

۳۹- حاصل $(\frac{۳۵}{۰} \times \frac{۰}{۰۲۵}) + (\frac{۳۵}{۰} \times \frac{۰}{۰۹۷۵})$ کدام گزینه است؟

$$\frac{۶۳}{۴} (۴)$$

$$\frac{۷۰}{۲} (۳)$$

$$۰/۷۵ (۲)$$

$$۰/۳۵ (۱)$$

۴۰- خارج قسمت تقسیم $\frac{۰/۹}{۶/۹۳۷۲} \div \frac{۰/۰۸}{۷۷/۰۸}$ برابر « $\frac{۷۷/۰۸}{۶۹/۳۷۲}$ » است. خارج قسمت تقسیم $\frac{۰/۰۹}{۶/۹۳۷۲} \div \frac{۰/۰۸}{۷۷/۰۸}$ کدام گزینه است؟

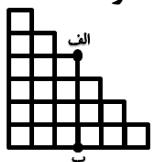
(۱) ۷۷/۰۸ (۴)

(۲) ۷/۷۰۸ (۲)

(۳) ۰/۷۷۰۸

(۴) ۷۷/۰۰۸

۴۱- در شکل زیر فاصله‌ی نقطه‌ی (الف) تا (ب) برابر $\frac{۱}{۵}$ سانتی متر است. محیط شکل برابر ..... سانتی متر است.

$$۲۷\frac{۴}{۵} (۴)$$

$$۱۵\frac{۳}{۵} (۳)$$

$$۳۱/۲ (۲)$$

$$۳۰/۳ (۱)$$

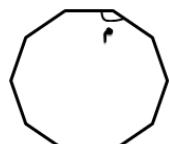
۴۲- امیر روز گذشته زمانی که عقریه‌ی ساعت شمار بین ۵ و ۶ و عقریه‌ی دقیقه شمار روی ۹ بود به سمت کلاس ریاضی حرکت کرد و بعد از ۲ دقیقه به کلاس ریاضی رسید. موقع رسیدن او به کلاس، زاویه‌ی بین عقریه‌ی ساعت شمار و عقریه‌ی دقیقه شمار چند درجه بوده است؟

(۱) ۱۳۶ درجه

(۲) ۱۶۲ درجه

(۳) ۱۳۲ درجه

(۴) ۱۴۱ درجه

۴۳- در چند ضلعی منتظم مقابل، زاویه‌ی «۹۰» چند درجه است؟

(۱) ۱۲۰ درجه

(۲) ۱۴۴ درجه

(۳) ۱۲۵ درجه

(۴) ۱۴۰ درجه

۴۴- مجموع سه زاویه ۲۸۰ درجه است. زاویه‌ی الف ۲ برابر زاویه‌ی (ب) و زاویه‌ی (ب) ۲ برابر زاویه‌ی (ج) است. مکمل زاویه‌ی (ب) چند درجه است؟

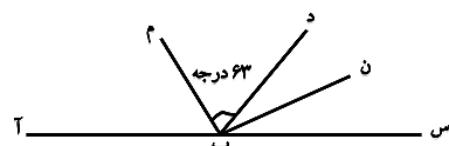
(۱) ۸۵ درجه

(۲) ۸۰ درجه

(۳) ۱۰۰ درجه

(۴) ۹۰ درجه

۴۵- در شکل زیر (ب) نیمساز زاویه‌ی (د ب آ) است. اندازه‌ی زاویه‌ی (د ب م) برابر ۶۳ درجه است. (ن ب) نیمساز زاویه‌ی (د ب س) است. متمم زاویه‌ی (س ب ن) چند درجه است؟

(۱) ۶۳ درجه

(۲) ۴۳ درجه

(۳) ۲۷ درجه